

GAZETA

FRANCOBISVANES.

Gazeta are 44 de ori, saptamanal, la fiecare saptamana.
Pretul este de 10 (m. c.) pe an, si de 5 (m. c.) pe trimestru.
Pretul este de 10 (m. c.) pe an, si de 5 (m. c.) pe trimestru.

Pentru tiraj straine 7 f. pe un sem. si pe un an.
Intreaga la f. m. c. Se pronuntă la tot p.
imperatorului, cum si la toti conestabilii nostri DD. cor
respondenti. Pentru scrie „petit” la cost 4 cr. m

Brasiovu, 26. Iunie n.

Astăzi pe la 11 ore ajungea amiezii sosi in mijlocul nostru
prea luminatul Domnu baronu de Lebzeltan, c. n. v. presedinte
al guvernului Transilvaniei si fu primita de catre autoritatile de
tota plasa si ramura cu solenitatea cuvenita unui barbatu de statu,
carele sta in capulu trebiloru tiei noastre. Dn. v. presedinte, ocu-
patu cu visitatiunea oficiosa a delegatoriloru publice ajunse dela Se-
cele la noi pe unu timpu farta ploiosu, cu toate aceste publiculu se
afia in asteptare nerabdatoare despre sosirea Dsale. Dn. v. presie-
dinte dupa ce se asedia in cortelu la casele negutiatorului Schneider
priimi la visita de cortenire si buna venire pe tote autoritatile, ince-
pundu cu preotimea tuturor confesiuniloru locuitoare in aceta cetate,
dupa care urmau tote celelalte delegatorii administrative si judeca-
toresci; cara candu ajunse ordinea pe camera comerciala cu cele dou
gremiuri germanu si romanescu, conversatiunea deveni cu atatu mai
interesanta, cu catu Dn. v. presedinte convinse deplinu pe cei de
fatis, ca in favoarea comerului si a industriei Ardealului trebuie se
se ia masuri cu totul strabatatoare si ca Ardealulu fara unu drumu
ferecat care se esa seu la Bucuresci, seu mai bine dreptu la Braila-
Galati, nu mai pote remane de aici inainte.

Dn. v. presedinte are se petreca mai multe dile in cetatea si in
tenuutul nostru.

Monarchia Austriaca.

UNGARIA.

De catra Debrecinu, in Iunie 1855.

Fiorosa intemplantare publicata in Gazeta an. trecutulu Nr. 104 des-
pre macelarea si dearderea aloru optu insi judovi din birtulu de lunga
Ottomány, si au luat in 1. Iunie capetulu, pentrucu pangaritia versao-
tori de sange si rapitori cu nrulu 4 fusere Vineri in 31. Maiu spen-
diurati in locul acela unde se facuse si omorulu, tempulu fiindu bunu,
mare multime de totufeliulu de spectatori au fostu. La reitocerea
causatorulu daune si spese, suntu obligati toti cari prin cumpararea
de atari lucruri sau facutu compromitati, aflanduse si recunoscunduse
la ei lucruri de acelea, care fusesere prin dejudecati rapite. Mai multi
din romanii sau aflatu si din nesciintia cu de acele, dara trista inve-
tiatura voru ave fiindu neiertabilu escutati, si le voru remane copi-
lasii pe uliti, pentru stergare, neframi si alte nimicuri, de cari s'aru
afia si in bolte, nu numai la omeni cu prepusu.

Pe aici tempulu ambla forte grasu, semenaturile destulu de bune,
eucuruzulu frumosu crescutu da de lucru la multi saporu, cari ve-
diendu ca au pentruce luca, vinu totu chorindu dela lucru spre re-
pasulu noptii la casele sale; bucatele si lardulu sau mai lesnitu cu
orece, vitele scumpe, vineturile multe stricate. —o—o—

De sub muntele Svabescu, 1. Iunie 1855.

Toti aceia, cari citescu Foile aceste debe se fia patrinsi de o
bucuria vediendu, cum in partile diverse locuite de romanii, — bar-
batii celi luminati, impintinati de simtiulu nobilu si de amorea catra
apropiele seu, cu puteri unite adoperedia spre realizarea scoleloru,
care singure suntu in stare se reverse radiele luminoase ale scien-
tioloru.

Debe se saltedie de bucuria toti cari se interesedia de binele
poporulu romanu, vediendu fruptulu si secerisiulu ce a produsu desu-

datiunea barbatiloru, alu carora scopu e a via nu numai siei, ci si
binelui comunu. Noi pe aici prin departare cu dulceta cotimu articii
imbucuratori, ce reproducu starea scoleloru si inffiorarea loru aici al
colo; pentru ca din ei vedemu, ca si romanii anca intielegundu si
stimandu cerinta tempulu de facia propasitoriu, sau treditu din rom-
nulu letargicu, in care amorfiti jacura de secluri, adanciti de intri-
gele inimice; — ci acum frangundu catusile amortirei spirituale, con-
dusi de barbatii din sinulu loru, cu pasi intreitii grabescu pe calea
culturei ca se'i adepe filii insetati de sciintia, ca asia prin sciintia
morale luminati se scape din noroiulu intunecime si al superstitioloru
care au caracteristica poporeloru neulte.

Dicu cu placere debe se citeasca on. publicu cum in Transilvania
nesce tienuturi mai intregi sau prevediutu de scole, neertandu os-
teuele ce avean de a intrebuintia, neinffiorandu de greutate ce
aveau de a intimpina, — de si multe comune dela natura nefavorizata
si de pusetiunea locuriloru nefructitoare, totusi sub conducerea unoru
zelosi si de tota stim'a demni barbatu, si au a redicatu scoli, si asia
pusera fundamentulu unui viitoriu surridietoriu. Se aruncamu ochii
spre asia numita tier'a Hatiegalui, si vomu da de albinele romanesci,
vomu vede, cum preotimea patrinsa de santiania misiunei sale lup-
tanduse macaru cu multe lipse si greutati, din respectu calucra spre
binele turmei grigei ei concediute, precum cetiramu in colonele sco-
stui diurnalulu.

Se ne intorcemu catuva, se sburamu peste muntii Ardealului in-
coce, la unu locu, ce se numesce Bioru, si se intrebamu, cati articii
a cetitu cineva despre starea scoleloru? Sci ca toti ar' si accep-
tatu, ca din locul acest'a, unde intelegintia e asia numerosa, se se
reproduca publiculu nostru interesatu de cultura si buna starea ro-
maniloru, cate unu articu, nu atatu despre redicarea scoleloru, pen-
tru ca in pucine locuri lipsescu, ci despre rezultatele esameniloru,
despre propasirea invetiaceiloru in sciintia. Caci numai atunci ar' da
Bioreni dovodi de vietia si propasire. Publiculu nostru va cugeta, ca
in Bioru unde 'su satele mai avute, si daruite cu sufletari adapati cu
sciintia in scolele mai inalte, se fia scoli bine organizate, prevediute
cu invetiatori destoinici.

Inse durere! ca de omu petrece cu vederea Pociulu, — carele
ca o planeta straordinaria lucesce pe orizonulu Biorului, unde scola
sub conducerea energiosulu D. invetiatoriu M. Fogarasianu, emulza
cu scoli normali, — tote celelalte suntu in o stare degradata (?); asia
dar' cine mai pretinde se citeasca ceva imbucuratori, ca amu inain-
tatu in causa scolara? Cine 'i in causa? Intelegintia, caci popo-
rulu romanu, ca si pe aiurea, asia si aici e bunu, flesibilu, viitoriu
de binele seu, numai catu se fia condusu de omenii sei, carii voiescu
binele, si se'lu vindece de ranele infpte si remase anca din tempurile
fatale. —

Eata unde suntemu si dupa tempulu reinvierii natiunei roma-
ne! . . . si totu in acesta trista stare vomu numera deceniuri, de-
cumva intelegintia se va terti totu in aceasta neactivitate. Suntu ce e
dreptu intre DD. sufletari inflacarati pentru cultura poporulu, cari
porta stim'a natiunei si binele poporulu la anima, insa neciorele fora
mani si tote far' de capu ce ajungu? Facu, asuda, insa necintati . . .
cu mare machire suntu constrinsi a se retrage dela intreprinderi a-
tatu de salutare. —

Dar' suntu din contra, cari deuitandu cea mai santa datorintia de
a cresce o generatiune noua, si a conduce turm'a loru incredintata
catra fericirea trupesca si sufletesca, traiescu in nepasare, in cati an-
ca nu a pututu face nici o impresiune aurea epoea a propasirei po-
poreloru catra lumina. De scola peste totu anululu numai cugeta, ne-
cum se o visitiede. Bine a disu, cine a disu „ca de s'ar face si la
scola parastasuri, atunci pote ca ar' mai merge si D. sufletari.” —

(Va urma.)

